

Rapport 2008:49

Arkeologisk förundersökning/antikvarisk kontroll

Äldre golvnivå i Kullerstads kyrka

Kullerstads kyrka
Kullerstads socken
Norrköping kommun
Östergötlands län

Anders Lundberg & Ann-Charlott Feldt

Äldre golvnivå i Kullerstads kyrka

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdes- och objektbeskrivning	4
Syfte och metod	7
Resultat och tolkning	10
Murbruksprover – resultat och tolkning	12
Referenser	14
Tekniska uppgifter	15

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M
A V D E L N I N G E N F Ö R A R K E O L O G I

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

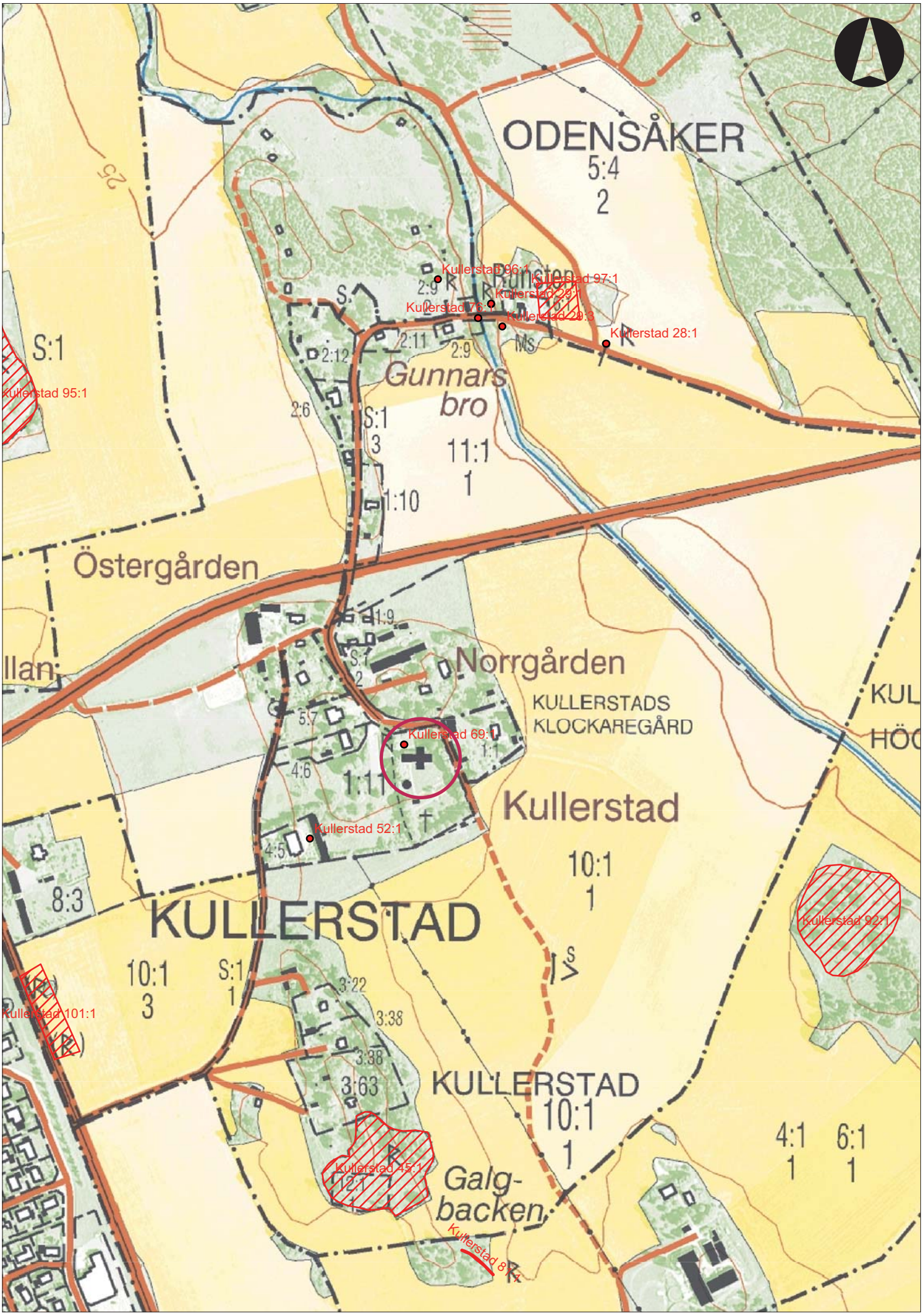
Sammanfattning

I samband med utökade åtgärder för att komma tillrätta med fuktproblem i kyrkans golvbjälklag utfördes en arkeologisk förundersökning i form av en antikvarisk kontroll.

Det befintliga brädgolvet i bänkkvarteren från mitten av västra travén och fram till triumfbågesmuren hade lyfts ut. Därefter hade ansamlade lösa massor i form av grus och förmultnat trä städats ut ner till ett djup av ca 0,35 m där en äldre golvnivå vidtog. Den äldre golvnivån dokumenterades arkeologiskt varvid även några byggnadshistoriska observationer kunde göras.

Anders Lundberg
antikvarie

ODENSÅKER

Gunnars
bro

Östergården

Norrgården

KULLERSTADS
KLOCKAREGÅRD

Kullerstad

KULLERSTAD

KULLERSTAD

Galg-
backen

Kullerstads 96:1
Kullerstads 97:1
Kullerstads 76
Kullerstads 28:3
Kullerstads 28:1

Kullerstads 69:1

Kullerstads 52:1

S:1
Kullerstads 95:1

Kullerstads 101:1

Kullerstads 45:1

Kullerstads 87:1

Kullerstads 92:1

10:1
3

S:1
1

3:22
3:38
3:38
3:63

10:1
1

4:1 6:1
1 1

10:1
1

5:4
2

2:12
2:11
2:9
2:6
S:1
3
1:10

Inledning

Östergötlands länsmuseum utförde den 11 januari 2008 en arkeologisk förundersökning i form av en antikvarisk kontroll i Kullerstads kyrka med anledning av pågående arbete med åtgärdande av fuktproblem i kyrkans golv. Denna föregicks av en besiktning av det pågående arbetet utförd 2007-12-14 av 1:e antikvarie Ann-Charlott Feldt, Östergötlands länsmuseum. I samband med besiktningen lämnades instruktionen för borttagande av fyllnadsmassor. Åtgärden och den antikvariska kontrollen kan sägas vara en fortsättning på liknande åtgärder i den västligaste delen av kyrkan som utfördes under föregående år (se Feldt 2007). Sammantaget innebär åtgärderna att det befintliga brädgolvet i långhusets bänkkvarter på ömse sidor om mittgången lyfts ut. Mittgångens brädgolv ersattes med kalkstengolv 1946 och har nu inte varit föremål för några åtgärder. I bjälklaget under brädgolvet över tiden ackumulerade massor i form av förmultnat trä, grus, etc, avlägsnades därefter ned till en nivå av ca 0,35 m under befintlig golvnivå. Vid detta djup vidtog en äldre golvnivå som detekterades redan vid 2007 års antikvariska kontroll. Undersökningsytan 2008 omfattade ca 34 m².

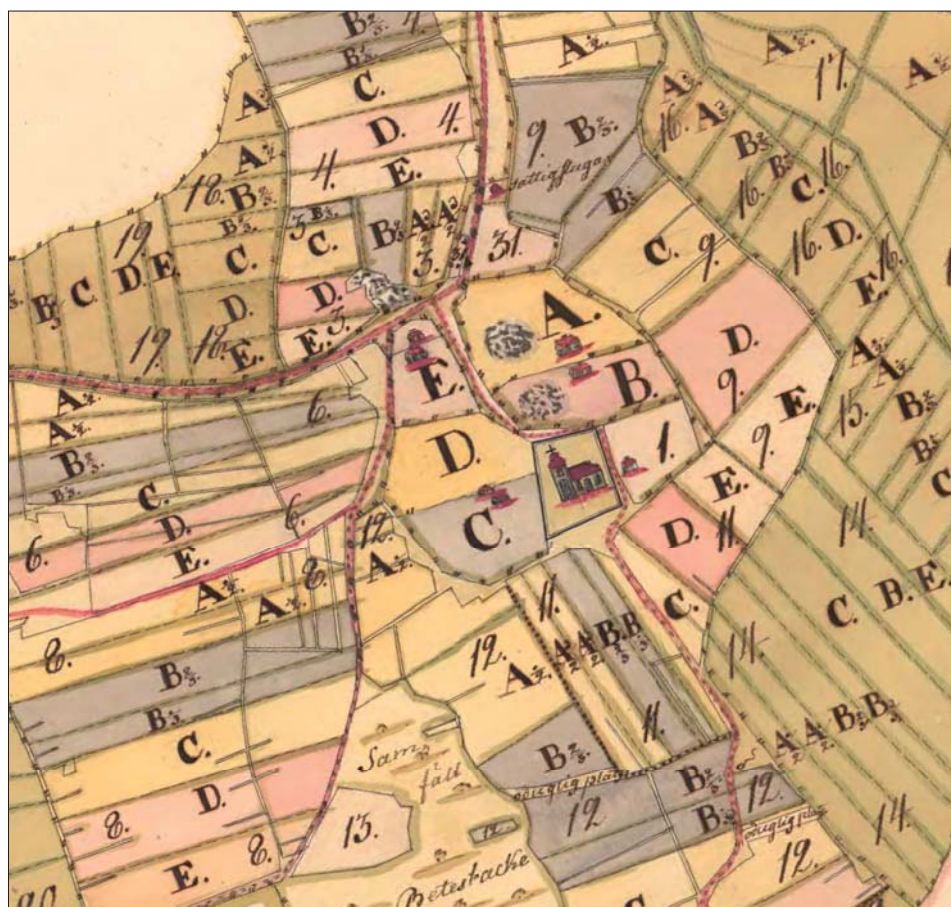
Arbetet utfördes efter beslut från länsstyrelsen i

Östergötlands län (J Eriksson 2008-01-04). Uppdragsgivare var Norrköpings kyrkliga samfällighet vilka även svarade för de arkeologiska kostnaderna. Ansvarig för den antikvariska kontrollen samt utformningen av rapporten var undertecknad.

Områdes- och objektbeskrivning

Kullerstad är en medeltida socken och finns omnämnd som in parochia Kullerstadha omkring år 1240 (sofi). Socken är belägen ca 1 mil sydväst om Norrköping på Glans södra strand och vid Motala ströms utlopp i sjön. Landskapet utgörs av omväxlande slättbygd och småkuperad skogsbygd. På 1600-talet anlades Skärblacka bruk vars järnhantering efterträddes av papperstillverkning i slutet av 1800-talet.

Kyrkan är belägen i en välbevarad kyrkby med samlad bybebyggelse ca 2 km öster om Skärblacka. Byn, som är belägen på en höjd, omges av öppna åkrar. Den har en bevarad prägel av administrativt sockencentrum. Kring kyrkan finns skola, lärarbostad, prästgård, klockarbostad och en bit därifrån ett ålderdomshem. Byn, dess gårdar och enstaka invånare, finns omnämnda i ett flertal medeltida skriftliga källor. Delar av den ursprungliga bytomten (utifrån

Figur 3. Utsnitt ur storskifteskartan över Kullerstads kyrkoby, upprättad 1770 av Bengt Fineld. Notera de märkligt runda kullarna på gårdstomterna A och B. Måne har de inverkat på namngivningen av byn? (LMS D54-11:1)

historiskt kartmaterial) är i nutid obebyggd. Den medeltida/historiska bytomten är inte registrerad som fornlämning.

Kyrkogården omges av en gråstensmur, ursprungligen murad med kalkbruk och täckt med spåntak. De vitputsade grindstolparna vid den norra ingången murades 1845. Kyrkogården har utvidgats åt söder. En öppen klockstapel i trä finns söder om kyrkan och sägs vara byggd av Knut i Åby någon gång under åren 1650-1669. Dess klockor är från 1632 respektive 1932. På kyrkogården finns även en likbod. På 1920-talet anlades en ny begravningsplats en knapp kilometer västerut i Skärblackas utkant (Kyrkoinventeringen). På en karta från 1820 (LMS D54-11:3) återfinns en mindre byggnad integrerad i den dåtida södra bogårdsmuren, möjligen var det ett sockenmagasin som finns omnämnt utan lokalisering i en annan källa (ÖLM arkiv).

På kyrkans norra sida står en runsten, RAÄ 69, som återupptäcktes och togs fram ur västra kyrkogårdsmuren 1969. En kvaderristning samt putsfragment indikerar att den en gång kan ha ingått i omfattningen till syd- eller västportalen. Ristningen består av en enkel textslinga och ett kors. Dess text lyder i översättning *Håkan reste dessa kummel efter Gunnar*

sin son. Han blev död i väster (FMIS). Drygt 400 m norr om kyrkogården, vid det vattendrag som utgör gräns mellan byarna Kullerstad och Odensåkra, återfinns ännu en runsten, RAÄ 29. Denna korsprydd sten bedöms ha sitt ursprungliga läge och texten refererar till samma personer som omnämns på stenen vid kyrkan; Hakon gjorde bron och han skall kallas Gunnars bro ty Gunnar var Hakons son (FMIS). Något märkligt är att det på stenens ristningssida återfinns 12 skålgropar som delvis tycks överlagra textslingan.

Kyrkan uppfördes kanske redan under 1100-talet, dock senast under första hälften av 1200-talet. Det är en vitputsad gråstenskyrka av romansk typ med rektangulärt långhus samt lägre, smalare kor med raksluten östvägg. Kyrkan saknar torn. Det var ovanligt att de romanska kyrkorna hade raksluten korvägg och Kullerstad är det enda bevarade exemplet på detta i Östergötland (Kyrkoinventeringen).

På korets norra sida finns en sakristia med ursprungligt kryssvalv som sannolikt uppfördes under 1400-talet. På sakristians vind kan man på korfasaden se fragment av vit slätputs vilket visar att kyrkan var vitputsad redan under medeltiden. Kyrkan saknar sockel förutom på vapenhuset, vars sockel är slätputsad. Även fönsteromfattningar och hörn är slätput-

Figur 4. Runstenen RAÄ 69 vid Kullerstads kyrka och runstenen RAÄ 29 vid Gunnarsbro. Foto Ann-Charlott Feldt, ÖLM respektive ÖLM arkiv.

sade. Högt upp på den södra fasaden finns en liten lucka till långhusvinden, vilket är den enda bevarade ursprungliga fönsteröppningen. År 1697 omnämns ett timrat, rödfärgat vapenhus, men det är okänt när det tillkommit. Detta ersattes först 1844-45 av ett nytt reveterat vapenhus i trä och därefter 1967 av ett vitputsat vapenhus med mönsterlagt spånklätt gavelröste (a a).

På långhusets sydvägg finns spår efter den medeltida sydportalen i form av en stickbågig nisch med sidoposter i sand-/kalksten och enkla snedfasade kapitällister. Den sattes igen 1917 och utgör idag en nisch med ett mindre fönster. Spår av övre delen av en valvbåge som påträffades i samband med rivningen av vapenhuset 1967 antyder att det även funnits en portal i västgaveln. Vid en antikvarisk kontroll 2007 under nuvarande golvnivå dokumenterades spår efter en igensatt nordportal under det längst i väster befintliga fönstret i långhusets nordmur (Feldt 2007).

Inne i kyrkan fanns ursprungligen ett högt, plant trätak. Detta ersattes i kor och långhus av låga stjärnvalv som troligen slogs någon gång på 1500-talet. Den medeltida takstolen sparades, vilket begränsat valvens höjd. En bred, spetsbågig triumfbåge slagen i tegel skiljer koret från långhuset. Vid en byggnadsarkeologisk undersökning 1946 kunde man konstatera

att den har varit trängre. Vidgandet har skett innan valven slogs och av den spetsbågiga formen att döma bör det ha skett under 1300-talet (Kyrkoinventeringen).

Såväl koret som triumfbågen är dekorerade med kalkmålningar, framtagna vid 1917 års restaurering. Måleriet härrör från olika perioder. Äldst, troligen från 1300-talet, är triumfbågens konsekrationsskors och trappgavelsmotiv. Från 1500-talet finns bl a en framställning av Kristus och de visa och fåvitska jungfrurna på triumfbågens västra sida. Dekorati-
onerna i koret är till största delen nygjorda 1917 (a a).

Till kyrkans äldsta inventarier hör dopfunten i gotländsk kalksten från 1200-talet. Den fick sin nuvarande plats längst fram i långhuset i samband med restaureringen 1946. Det murade stenaltaret kan vara bevarat från medeltiden. Som altarprydnad fanns tidigare ett altarskåp tillverkat på 1500-talet av en inhemsk verkstad. Det flyttades till vapenhuset 1792 och skänktes 1862 till Historiska museet (a a).

På 1650-talet tillkom en bänkinredning. Predikstolen skänktes av lagmannen Sven Ribbing 1657. Ett fönster togs upp 1654 nära sakristian för predikstolens skull. Under 1700-talet förstörades de befintliga fönstren och nya fönsteröppningar tillkom, bl a 1792 då man tog upp ett stort fönster i korets östvägg. Vid

Figur 5. Kullerstads kyrka sedd från söder 2008-01-11. Foto: Anders Lundberg, ÖLM.

1917 års restaurering sattes sydportalens dörr igen och östgavelns fönster minskades (a a).

Vid restaureringen 1946 ersattes den runda altarringen av den nuvarande för att göra gravhällarna synliga. En byggnadsarkeologisk undersökning gjordes när mittgångens trägolv bröts upp för att ersättas av kalkstensgolv. Vid undersökningen framkom bl a några gravhällar från 1600-talet samt rester av tre barnkistor (a a).

Syfte och metod

Syftet med den arkeologiska förundersökningen, som genomfördes i form av en antikvarisk kontroll, var att se till att fast fornlämning i form av t ex gravar och murverk inte kom till skada genom urgrävningen av golvet. Lämningar som t ex gravhällar, murverk, medeltida gravar etc som framkom skulle dokumenteras avseende karaktär och omfattning samt om möjligt dateras.

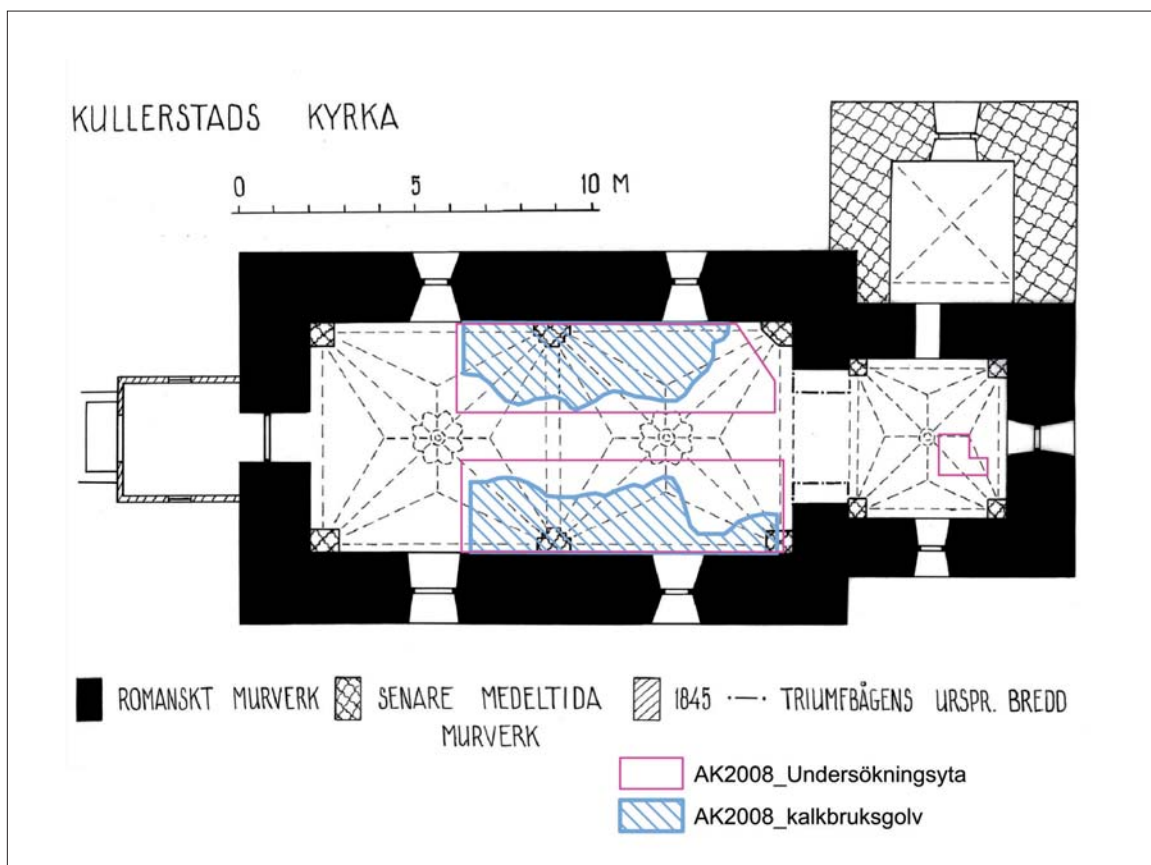
Den antikvariska kontrollen genomfördes efter urgrävningen av fyllnadsmassorna under det befintliga golvet. Omrört skelettmaterial som påträffats återbegravdes på plats. Arbetet dokumenterades med beskrivning och digital fotografering. Ett bruksprov från ett äldre golv och ett fragment bemålad kalkputs

samt ett föremål, ett beslag i cu-legering, förvaras på Östergötlands länsmuseum under accessionsnummer ÖLM C4381 i avvaktan på slutgiltig fyndfördelning.

Vid både den inledande besiktningen och den antikvariska kontrollen tillvaratogs murbruksprover från olika konstruktionsdetaljer. Dessa har jämförts med länsmuseets referenssamling för murbruk. Den serie av murbruk från Kullerstads kyrka som finns i samlingen har kompletterats med de nu tillvaratagna.

Jämförelserna med referenssamlingens bruk har utförts genom okulär bedömning av färska brottytor. Ingen mikroskopering eller tunnslipsanalys har utförts. Proverna har jämförts med referenssamlingen avseende relationen kalk/ballast, kalkens färgton, ballastens innehåll och kornstorlek samt omfattning och storlek på ingående kalkklumpar, luftbubblor och organiskt material. Dessutom har en bedömning gjorts rörande brukets konsistens (d v s om det är hårt, smuligt eller mjöligt) och homogenitet (d v s om fördelningen av de ingående beståndsdelarna är jämn eller ojämn).

Proverna har dels jämförts med de prover från Kullerstads kyrka som sedan tidigare (Feldt 2007) finns i museets referenssamling, dels med prover från närområdet. Det har visat sig att vissa variationer är generella och återfinns i många varierande byggnader från skilda platser och med olika byggherrar.

Figur 6. Plan över kyrkan som utvisar ytor för den antikvariska kontrollen samt utsträckningen av påträffat äldre kalkbruksgolv.

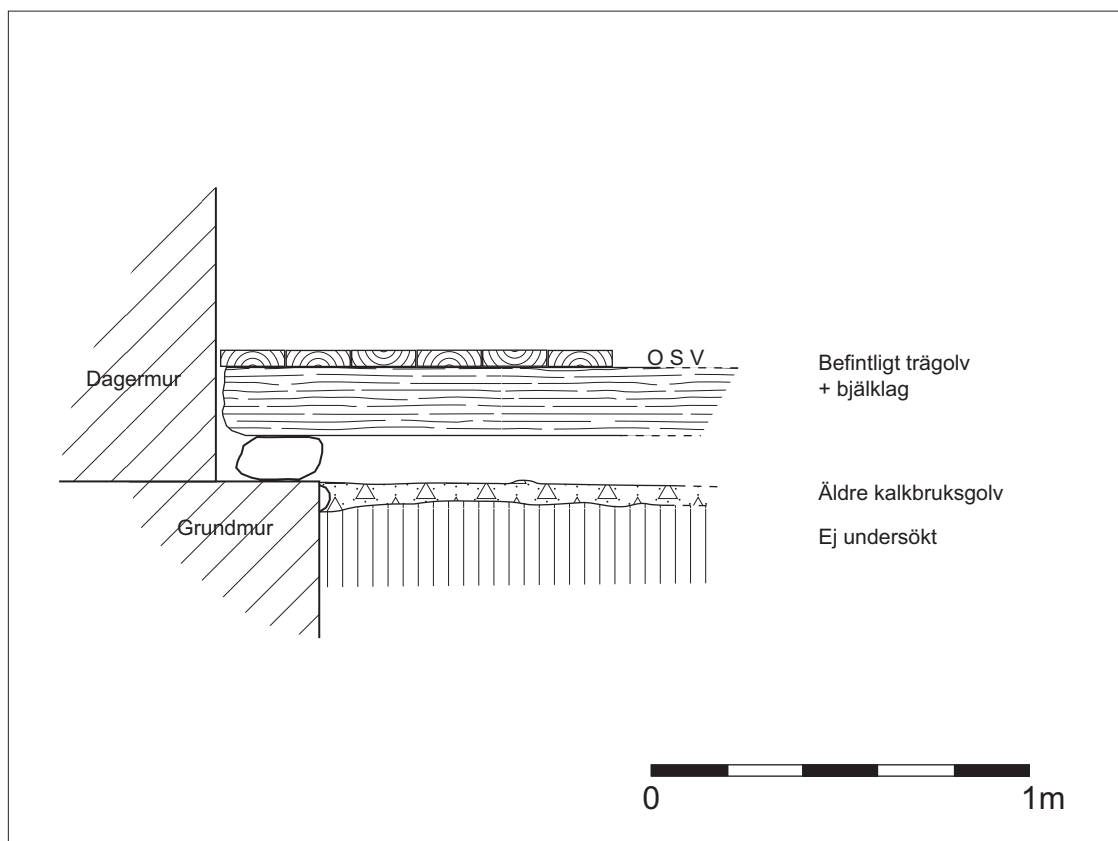
Figur 7. Fyllnadsmassor under trägolvet. Foto: 2007-12-17 Ann-Charlott Feldt, ÖLM.

Figur 8. Översiktsbild av norra bänkkvarteret i östra travén med bjäklaget, dess underlagsstenar och en äldre golvnivå av kalkbruk exponerat. Foto: 2008-01-11 Anders Lundberg, ÖLM.

Figur 9. Bild av grundmurens avsats och anslutande kalkbruksgolv. Foto: 2008-01-11 Anders Lundberg, ÖLM.

Figur 10. Sektionsutsnitt mot väster vid norra långhusmuren visande relationen mellan grund- och dagermur samt golvkonstruktioner.

Resultat och tolkning

Vid den inledande besiktningen i december 2007 konstaterades att det på flera punkter fanns en hård kalkbrukssyta under de lösa fyllnadsmassorna. Fyllnadsmassorna, som golvbjälkarna delvis låg nere i, bestod av sandig jord med träflis, stenar, enstaka skelettdelar och byggnadsavfall m m. I den nordvästra delen av kyrkgolvet påträffades dessutom ett par utnötta herrskor (se figur 7). När den antikvariska kontrollen genomfördes i januari 2008 hade det befintliga brädgolvet i bänkkvarteren från mitten av västra travén och fram till triumfbågsmuren lyfts ut. Därefter hade ansamlade lösa massor i form av grus och förmultnat trä städats ut ner till ett djup av ca 0,35 m där en äldre golvnivå av ”slätat” kalkbruk vidtog. På undersidan av de fuktskadade golvbjälkarna planeras ca 5 cm av bjälkarnas undersida att bilas bort. Bjälklaget har ingen direktkontakt med kalkbruksgolvet, utan vilar på underlagsstenar av olika material och dimensioner (se figur 8). På golvbjälkarna återfinns rikligt med stänk av kalkputs, vilket tyder på att dessa stått öppna när kyrkan putsats om invändigt antingen 1917 eller 1946.

Det äldre kalkbruksgolvets utbredning kunde observeras och dokumenteras i den utsträckning som återges i figur 6. Tjockleken på golvet är 35 – 40 mm

och består av ett hårt finkornigt kalkbruk med en ballast av 1 – 3 mm stora sandkorn. I bruket finns även ett inslag av 1 – 7 mm stora träkolsbitar. Mot mittgången och triumfbågsmuren samt i anslutning till predikstolens fundament saknades kalkbruksgolvet. I mittgången är det möjligt att det utan notis grävts bort vid 1946 års restaurering, när mittgångens brädgolv ersattes med kalkstensgolv. I samband med detta utfördes en byggnadsarkeologisk undersökning som visade på äldre begravingar under golv i mittgången. Troligtvis har redan dessa begravingar brutit igenom kalkbruksgolvet. Direkt på det bevarade golvet och i ytan på exponerade delar av underliggande lager återfinns enstaka spridda skelettdelar. I anslutning till predikstolen har golvet troligen spolierats vid anläggandet av dess fundament på 1650-talet. På golvet nedanför långhusets nordöstra fönster påträffades bitar av ett tunt, ljusgrönt, planglas med små blåsor i (ej tillvaratagna) samt ett putsfragment med spår av blå kalkmålning.

Utmed långhusmurarna kunde övergången mellan grund- och dagemur tydligt observeras. Grundmurens övergångsskift fortsätter 0,2 – 0,3 m inåt kyrkorummet i förhållande till dagemuren och bildar en avsats. Avsatsens ovansida ligger i nivå med ovasidan på kalkbruksgolvet, vilket ansluter till avsats-

Figur 11. Bild av valvpilaster med fundament visande dess relation till golvnivåer. Foto: 2008-01-11

sen/grundmuren (se figur 9-10). Övergången mellan grund-/dagemur syns även exteriört på kyrkan som en antydning till sockel, vilken kan anas under spritputsen i synnerhet utmed långhusets södra fasad. Beroende på grundmurens utförande är det teoretiskt tänkbart att avsatsen kan ha fungerat som sittbänk utmed långhusväggarna vid en ursprunglig golvnivå ungefär motsvarande nuvarande märkyta utanför kyrkan. En annan möjlighet är att avsatsen fungerat som anfang för tidigare generationer av golvbjälkar eller helt enkelt enbart är ett resultat av romansk murningsteknik. Om det varit önskvärt att grundmuren inte skulle vara synlig inåt kyrkorummet måste det nu dokumenterade kalkbruksgolvet antingen utgöra, eller motsvara nivån för, kyrkans ursprungliga golv. Vad som med säkerhet kan avgöras är att kalkbruksgolvet är äldre än kyrkans valvslagning. Stratigrafiskt överlagras kalkbruksgolvet av fundamenten för valvpilastrarna. Själva utförandet av pilastrarna och deras fundament skvallrar dessutom tydligt om att golvnivån i kyrkan vid tiden för valvslagningen ungefär bör ha motsvarat den nutida (se figur 11). Direkt på kalkbruksgolvet intill fundamentet för den södra mittpilastern påträffades och tillvaratogs ett litet ornerat beslag i cu-legering, preliminärt daterat till nyare tid.

Även i koret, mellan skrank och altare, hade ett

brädgolv lyfts ut. Där under exponerades ett fragmentariskt äldre golv av släta kvadratiska tegelplattor (se figur 12). Av arbetsbeskrivningen till 1976 års restaurering framgår att korets golv av tegelplattor då byttes ut mot nu befintliga kalkstensplattor. Ytan innanför altarrundeln/-skranket tycks ha undantagits. Vidare framgår av arbetsbeskrivningen att man under tegelplattorna skulle schakta ur till ”erforderligt djup” för nytt bärlager/sättsand till kalkstensplattorna. Schaktmassorna skulle sållas för att få fram ”antikvariskt intressanta föremål”. Inga uppgifter som styrker att detta genomfördes har påträffats bland ärendehandlingarna. Relationen mellan altarets skråkantade sockel, golvet av tegelplattor i koret och kalkbruksgolvet i långhuset kan tyda på att korgolvet ursprungligen varit upphöjt i förhållande till långhuset.

Rakt framför altaret framträdde även ett hålrum som sträckte sig ned under golvet (se figur 10). Detta visade sig utgöra en av tegel uppmurad gravkammare, till största delen uppfylld med sandiga massor med inslag av småsten, tegelkross, kalkbruk och enstaka skelettdelar (se figur 13). I samband med restaureringsarbetet 1946 noterades att de tre gravstenarna från 1600-talets slut som ligger i korgolvet täckte ett murat gravvalv, samt att arbetena medfört att en del fyllning rasat ned i den östra delen där

Figur 12. Golvplattor av tegel invid altaret samt hålrum i golv till gravkammare. Foto: 2008-01-11 Anders Lundberg, ÖLM.

Figur 13. Insida av gravkammare mot nordväst. Foto: 2008-01-11 Anders Lundberg, ÖLM.

Figur 14. Huvudbanér för ätten Rosenstråle. Foto: 2008-01-11 Anders Lundberg, ÖLM.

inga kistor stod. Förslag framfördes att den mellersta gravstenen skulle flyttas något för att rensa upp den nedrasade fyllningen. Detta tycks inte ha utförts. I kyrkan förvaras ett huvudbanér (se figur 14) och fem anvapen, banéret och ett av vapnen kan attribueras till ätten Rosenstråle (se Raneke 1982:699) vars vapenbild även återfinns på gravsten i korgolvet. Vid närmare betraktande av stjärnvalvens plafonder (se figur 15) kan man fråga sig om inte även dessa anspelar på vapenbilden.

I samband med den antikvariska kontrollen observerades för övrigt att kyrkans västmur tycks vara avsevärt tjockare än övriga murar samt att schaktning för dagvattenavledning nyligen utförts runt kyrkan (se figur 16).

Murbruksprover – resultat och tolkning

Ann-Charlott Feldt

Vid både den inledande besiktningen och den antikvariska kontrollen tillvaratogs sammanlagt sex mur-

bruksprover. Dessa kompletterar de tidigare tagna proverna (Feldt 2007). Ett prov från kalkbruksgolvet skiljer sig något från det prov som togs från golvet vid den föregående undersökningen (typ C). I det nya provet är de kolbitar som ingår betydligt större; några ända upp till 10 mm stora. Bruket är dessutom något gulare i tonen varför det fått beteckningen F, som ska ses som en variant av typ C.

I det murverk som med stor sannolikhet hör till familjen Rosenstråles gravvalv togs ett prov. Detta bruk är ett fast ljusbrunt lerbruk med rikligt av 1-2 mm stora ljusst gula kalkklumpar (typ G). Det påminner närmast om de murbruk (t ex typ 41C) som kommer till användning i samband med att Linköpings slott byggs om till fängelse under tidigt 1700-tal (Modén & Feldt 2004). Detta stämmer väl överens med en datering av gravvalvet till 1600-talets slut.

Över gravvalvet, vid altaret påträffades rester av ett tegelgolv lagt i ett ljust grått, hårt och smuligt kalkbruk (bruk typ H). Det är troligt att tegelgolvet tillkom i samband med valvslagningen i kor och långhus på 1500-talet. Murbruket har likheter med bruk från mitten och senare delen av 1500-talet, t ex de som kommer till användning vid kung Johan III:s utbyggnad av slottet på 1570-talet. Tegelgolvet ersattes av ett kalkstengolv vid restaureringen 1976 (Kyrkoinventeringen).

Tre murbruksprover (typ I-K) kunde vid besiktningen tas från en valvpelare, genom en liten öppning under predikstolen. Dessa representerade tre helt olika murbruk. Äldst (typ I) är ett murbruk som starkt påminner om det som tegelgolvet framme i koret var lagt i (bruk typ H). Det stämmer väl överens med att tegelgolvet skulle vara samtida med valvslagningen på 1500-talet. Det är dock betydligt lösare och smuligare, vilket kan bero på att det togs ur pelarbasen som inte var avsedd att ses och där man därför inte behövde vara så noga.

Den andra typen av murbruk, ett putsbruk (typ J), har sannolikt kommit till användning i samband med att predikstolen kommer på plats. Predikstolen skänks av lagmannen Sven Ribbing 1657-58. Det aktuella putsbruket är ett fast ljus beige kalkbruk med en jämn finkornig ballast. På putsbruket finns en gräddvit kalkavfärgning. År 1946 ändrades predikstolen genom att den sänktes och färg togs bort (Kyrkoinventeringen). Till denna förändring kan ett ljus grå-beige cementbruk kopplas (typ K).

Figur 15. Plafond i stjärnvalvet i långhusets östra travé. Foto: 2008-01-11 Anders Lundberg, ÖLM.

Figur 16. Nyligen återfyllt ledningsschakt till dagvattenbrunn vid korets nordöstra hörn. Foto: 2008-01-11 Anders Lundberg, ÖLM.

Referenser

Feldt, A-C. 2007. *Under långhusgolvet i Kullerstads kyrka*. Arkeologisk förundersökning. Kullerstads kyrka, Norrköpings kommun. Rapport 2007:64. Östergötlands länsmuseum.

Kyrkoinventeringen. Östergötlands länsmuseums inventering av kyrkobyggnader. Kullerstads kyrka. Arbetsmaterial.

Lantmäteristyrelsens arkiv, Akt D54-11:2-3

Modén E. & Feldt A-C. 2004. *Linköpings slotts nya byggnadshistoria*. Byggnadsarkeologisk undersökning, Linköpings slott, Rapport 2004:35, Östergötlands länsmuseum

Raneke, J. 1982. *Svenska medeltidsvapen I-III*. Lund.

Riksantikvarieämbetet; FMIS

Riksarkivet; Diplomatarium Suecanum

Topografiska arkivet, Östergötlands länsmuseum.

Tekniska uppgifter

Lokal	Kullerstads kyrka
Socken/Stad	Kullerstad
Kommun	Norrköping
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	-
Ekonomiska kartans blad	086 91 (8G 9b Kullerstad)
Koordinater	X6495300, Y1508050
Koordinatsystem	RT 90 2,5 gon V
Typ av undersökning	Arkeologisk förundersökning/antikvarisk kontroll
Länsstyrelsens dnr	433-27933-07
Länsstyrelsens handläggare	Jan Eriksson
Länsstyrelsens beslut	2008-01-04
ÖLM dnr	642/07
ÖLM projektnr	530746
Uppdragsgivare	Norrköpings kyrkliga samfällighet
Kostnadsansvarig	Norrköpings kyrkliga samfällighet
Projektledare	Anders Lundberg
Besiktning	Ann-Charlott Feldt
Fältarbetstid	2007-12-14 (besiktning); 2008-01-11
Totalt undersöktes	Ca 34 m ²
Fynd	ÖLM C4381
Foto	Endast digitala bilder
Analyser	Nej
Grafik	Anders Lundberg
Renritning	Lasse Norr
Grafisk form	Johan Levin
Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.	
Ur allmänt kartmaterial ISSN 1403-9273	© Lantmäteriverket. Ärende nr MS2006/02241 Rapport 2008:49 © Östergötlands länsmuseum

I samband med utökade åtgärder för att komma tillrätta med fuktproblem i kyrkans golvbjälklag utfördes en arkeologisk förundersökning i form av en antikvarisk kontroll. Denna resulterade i att en äldre golvnivå och några byggnadshistoriska observationer kunde dokumenteras.